

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

PARTICIPATORY MANAGEMENT MODEL TO PROMOTE SCHOOL SAFETY UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

นิษฐัฐา พีระชัยภาวงศ์

Nittha Peerachaipawong

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

Corresponding Author e-mail: nitthapee@gmail.com

Received May 30, 2025; Revised July 18, 2025; Accepted July 26, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 การวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมกลุ่มตัวอย่าง คือครูจำนวน 15 คน นักเรียนจำนวน 15 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่จำนวน 10 คน และผู้ปกครองจำนวน 10 คน รวมทั้งหมด 50 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประสบการณ์ตรงในด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 2 ชนิด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ได้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงการจัดเวทีประชุมและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยโรงเรียนได้ริเริ่มจัดการความปลอดภัยผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย พร้อมกับการสื่อสารข้อมูลและรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างเป็นระบบผลจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ทำให้เกิดการเพิ่มความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องความปลอดภัยของทุกฝ่ายในโรงเรียนอย่างเห็นได้ชัด และ2) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการสร้างสถานศึกษาที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งแต่ละกลุ่มมีบทบาทและ

ความสำคัญที่แตกต่างกัน แต่ล้วนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จการสร้างกลไกที่ส่งเสริมการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการตัดสินใจร่วมกัน จะนำไปสู่สถานศึกษาที่ปลอดภัย

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม; ความปลอดภัยในสถานศึกษา; การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of the study is to investigate the current situation and propose participatory management guidelines for safety in educational institutions under the Bangkok Secondary Education Area Office 2. The study employed qualitative research methods to study the concept of participatory management. The total number of participants is 50 including 15 teachers, 15 students, 10 school administrators, and 10 parents. All participants were selected through the method of selecting specific samples (purposive sampling) to obtain stakeholders and direct experience in school safety. The data collection tools were in-depth interviews and focus-group discussions. Content analysis was employed to interpret the data.

The results showed that: 1) the participatory management model used in schools under the Bangkok Secondary Education Area Office is higher than 80% 2. Most schools have adopted participatory management through the establishment of a safety committee. The committee consists of administrators, teachers, students, and parents. The schools hold forums and activities that provide opportunities for all parties to express their opinions and participate in planning safety measures continuously. This has a clear positive impact on safety in educational institutions. Most schools have taken the initiative to manage safety through the establishment of safety committees with clear communication and report the safety incidents through various channels. According to this participatory management, there has been a significant increase in awareness and shared responsibility for the safety of all parties in the school and 2) building a safe and sustainable educational institution requires the participation of all sectors, especially the four main groups: executives, teachers, students and parents. Each group plays a different role in driving the success of creating a mechanism that promotes communication. The exchange of learning and joint decision-making will lead to a safe educational institution

Keywords: participatory management; school safety; educational administration

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอนในทุกมิติ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงไม่ใช่เพียงเรื่องของการจัดการด้านกายภาพเท่านั้น แต่ต้องเป็นการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนในโรงเรียนเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ (World Economic Forum, 2020) ในบริบทของประเทศไทย การส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งสร้างสังคมปลอดภัยและยั่งยืน (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย โดยเฉพาะในปัจจุบันนักเรียนมัธยมศึกษาต้องเผชิญกับภัยคุกคามหลากหลายรูปแบบ อาทิ การกลั่นแกล้งในสถานศึกษา การล่วงละเมิดทางเพศ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือชุมชน การเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม การถูกล่อลวงหรือแสวงหาประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนภัยจากยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกาย จิตใจ และพัฒนาการทางการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ หากสถานศึกษาไม่สามารถบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงเหล่านี้ได้อย่างมีระบบและต่อเนื่อง ย่อมกระทบต่อความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง (Ministry of Education, 2022). และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ขยายขอบเขตการดูแลความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทั้งมาตรการป้องกันและการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในชุมชนโรงเรียน โดยเน้นการบริหารจัดการที่มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบร่วม (Office of the Basic Education Commission, 2021) ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการดำเนินนโยบายในแนวทางเดียวกัน พร้อมทั้งส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้โรงเรียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครู และชุมชนอย่างแท้จริง (Bangkok Secondary Education Service Area Office 2, 2023)

การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษานั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องสามารถบริหารจัดการด้านความปลอดภัยแก่ผู้เรียน เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายย่อมขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับ Peerachaiphawong. (2024) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารความเป็นเลิศด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ว่าการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยที่ยั่งยืนนั้น ต้องบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ครูที่ปรึกษาร่วมมือกับผู้ปกครอง โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพจากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อ

ความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อสร้างกลไกหลักในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยทั้งทางกาย จิตใจ และสังคม การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในชุมชนโรงเรียน โดยการปลูกฝังค่านิยมของความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องความปลอดภัยและเสริมสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในชุมชน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในระดับกว้าง (Ttofi & Farrington, 2011) ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาของสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
- 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

1.1 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Yukl & Gardner (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมในองค์กรการศึกษา แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ในขณะที่ Leithwood et al. (2019) ศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ พบว่าการให้อำนาจในการตัดสินใจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนส่งผลต่อความยั่งยืนของโครงการต่าง ๆ

1.2 รูปแบบและกลไกการมีส่วนร่วม

Bush & Middlewood (2021) ได้นำเสนอรูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ (Distributed Leadership) ที่เน้นการแบ่งปันความรับผิดชอบระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน สอดคล้องกับ Harris & Jones (2020) ที่ศึกษาเกี่ยวกับกลไกการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสถานศึกษา พบว่าการใช้คณะกรรมการย่อยตามสาขาวิชาหรือโครงการเฉพาะเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.1 มิติของความปลอดภัยในสถานศึกษา

Cornell & Mayer (2020) จำแนกความปลอดภัยในสถานศึกษาออกเป็น 4 มิติหลัก ได้แก่ ความปลอดภัยทางกาย ความปลอดภัยทางจิตใจ ความปลอดภัยทางไซเบอร์ และความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ

2.2 ระบบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

Jimerson et al. (2019) นำเสนอแนวทาง Multi-Tiered System of Support (MTSS) สำหรับการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ระดับ คือ การป้องกันระดับปฐมภูมิ

ทุกิยภูมิ และตติยภูมิ ในขณะที่ Bradshaw et al. (2021) ศึกษาเกี่ยวกับระบบ Positive Behavioral Interventions and Supports (PBIS) พบว่าการใช้แนวทางเชิงบวกในการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์มีประสิทธิภาพมากกว่าการลงโทษ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม

3.1 แนวทางการบูรณาการ

Aldridge & McChesney (2021) ศึกษาเกี่ยวกับ Community-School Partnership ในการส่งเสริมความปลอดภัย พบว่าการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชนช่วยลดอุบัติเหตุที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างมีนัยสำคัญ

3.2 กรณีศึกษาและแบบจำลอง

Graham & White (2020) ได้นำเสนอแบบจำลอง Collaborative Safety Management Model ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การวางแผนร่วม การดำเนินการร่วม การติดตามประเมินผลร่วม การสื่อสารสองทาง และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนนั้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการจัดการ และรูปแบบการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละสถานศึกษา วัฒนธรรม และชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนส่งผลให้การส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษามีความยั่งยืนมากขึ้น เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาเป็นแนวทางที่เน้นการแบ่งปันอำนาจและความรับผิดชอบระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลและความยั่งยืนของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาตาม 4 มิติหลัก คือ 1) ความปลอดภัยทางกาย การป้องกันอุบัติเหตุและความรุนแรง 2) ความปลอดภัยทางจิตใจ การป้องกันการบูลลี่และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี 3) ความปลอดภัยทางไซเบอร์ การใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย และ 4) ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ เพื่อสร้างระบบการจัดการความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ เช่น การป้องกันเชิงรุกสำหรับนักเรียนทุกคนการแทรกแซงสำหรับกลุ่มเสี่ยง และการช่วยเหลือเฉพาะบุคคลที่มีปัญหา โดยเน้นการบริหารความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมตาม 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การวางแผนร่วมกันกำหนดนโยบายและมาตรการ 2) การดำเนินการร่วมกันและแบ่งปันความรับผิดชอบในการปฏิบัติ 3) การติดตามประเมินผลร่วมกัน 4) การสื่อสารสองทางมีช่องทางสื่อสารที่เปิดกว้างและต่อเนื่อง 5) การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงระบบอย่างสม่ำเสมอ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง (Community-School Partnership) โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดนโยบายจนถึงการประเมินผล รวมถึงการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเปิดกว้างจะสามารถการสร้างสถานศึกษาที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืน โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและการใช้ระบบจัดการที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ Yukl & Gardner (2020), Bush & Middlewood (2021), Harris & Jones (2020), Leithwood et al., (2019) Aldridge & McChesney (2021) และ Spillane (2006) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพพื้นที่วิจัยคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ประชากรคือโรงเรียนในสังกัดจำนวน 52 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือครูที่มีประสบการณ์ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปลอดภัยจำนวน 15 คน นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนจากครูกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 15 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และผู้ปกครองจากสมาคมเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน รวมทั้งหมด 50 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประสบการณ์ตรงในด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ข้อมูลที่ได้ถูกวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Seidman (2019) และ Patton (2015) เกี่ยวกับการออกแบบคำถามแบบเปิด (Open-ended Questions) ที่ช่วยให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและลึกซึ้ง ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกดำเนินการตามเกณฑ์ของ Lincoln & Guba (1985) 2) แบบสนทนากลุ่มประเด็นการสนทนาแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ตามประเภทของผู้ร่วมสนทนา ประเด็นหลักที่ใช้ในการสนทนามีดังนี้ 1)การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน 2) การมีส่วนร่วมในปัจจุบัน 3) ความต้องการและความ คาดหวังและ 4) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาออกแบบการสนทนากลุ่มโฟกัสอิงตามแนวคิดของ Krueger & Casey (2015) เกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการสนทนากลุ่มอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการใช้เทคนิค "Funnel Approach" ในการจัดลำดับคำถามจากทั่วไปไปสู่เฉพาะเจาะจงรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกเสียงและภาพ วิดีโอ การจดบันทึกสังเกต และการใช้แบบฟอร์มประเมินหลังการสนทนา ระหว่างเดือน มีนาคม ถึงเดือน

เมษายน พ.ศ. 2568 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของ Miles, Huberman & Saldaña (2020) แล้วนำข้อมูลที่ได้อ่านมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ได้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดตั้ง คณะกรรมการความปลอดภัยที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงการจัดเวทีประชุม และกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 นำมาใช้ ส่งผลดีต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ริเริ่มจัดการความปลอดภัยผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวทีประชุมและกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้ บุคลากรทุกระดับได้แสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการ สื่อสารข้อมูลและรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างเป็นระบบผลจากการ บริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ ทำให้เกิดการเพิ่มความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องความปลอดภัย ของทุกฝ่ายในโรงเรียนอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งส่งผลให้จำนวนอุบัติเหตุและเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ ความปลอดภัยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และยังช่วยสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความปลอดภัยและความไว้วางใจภายใน ชุมชนโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

แนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 การสร้างสถานศึกษาที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง ซึ่งแต่ละกลุ่มมีบทบาทและความสำคัญที่แตกต่างกัน แต่ล้วนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนให้ เกิดผลสำเร็จการสร้างกลไกที่ส่งเสริมการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการตัดสินใจร่วมกัน จะนำไปสู่ สถานศึกษาที่ปลอดภัย ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำหลักในการกำหนดนโยบาย วางแผนและจัดทรัพยากร เพื่อความปลอดภัย ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 1 (ผู้อำนวยการโรงเรียน) ได้สะท้อนว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหารใน การสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษานั้นเริ่มต้นจากการวางวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน โดยกล่าวว่า “เราต้องเป็น

ผู้นำในการวางนโยบายด้านความปลอดภัย ไม่ใช่แค่เรื่องไฟไหม้หรืออุบัติเหตุ แต่รวมถึงความปลอดภัยทางจิตใจ ความปลอดภัยจากการกลั่นแกล้ง และแม้แต่ความปลอดภัยในโลกออนไลน์ด้วย”

จากการสนทนากลุ่มในหมู่ผู้บริหาร พบว่า แนวทางหนึ่งที่ใช้คือ การกำหนดนโยบายอย่างครอบคลุมทุกมิติของความปลอดภัย และมีการสื่อสารอย่างเป็นระบบไปยังครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นต้นแบบของวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กรอย่างจริงจัง

2. บทบาทของครู ครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นผู้ส่งต่อความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีด้านความปลอดภัยให้กับนักเรียนได้โดยตรง ครูผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 3 กล่าวว่า “เราอยู่กับนักเรียนมากที่สุด เราเห็นพฤติกรรมเขาทุกวัน ถ้ามีอะไรผิดปกติก็มักจะเห็นก่อนคนอื่น เช่น เด็กมีแผลบ่อย ๆ หรือเริ่มเก็บตัวไม่พูดกับใคร”

ครูหลายคนระบุว่ามีการบูรณาการประเด็นด้านความปลอดภัยไว้ในการสอน เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้โซเชียลมีเดียอย่างปลอดภัย และการสังเกตพฤติกรรมที่อาจเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย เช่น การถูกรังแกหรือพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด นอกจากนี้ ครูยังให้ความสำคัญกับการสร้างความไว้วางใจกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยที่จะพูดคุยหรือขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

3. บทบาทของนักเรียน นักเรียนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง และเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามากที่สุด การส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจะช่วยให้พวกเขา รู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มหนึ่งนักเรียนรายหนึ่งให้ความเห็นว่า “บางทีหนูก็เห็นเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยในโรงเรียน แต่ไม่รู้จะบอกใครดี ถ้ามีกล่องหรือช่องทางให้แสดงความคิดเห็นแบบไม่เปิดเผยชื่อก็น่าจะดีค่ะ”

นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นคล้ายกันว่า อยากมีส่วนร่วมในการออกแบบกฎระเบียบด้านความปลอดภัย และต้องการมีพื้นที่ในการสื่อสาร เช่น เวทีแสดงความคิดเห็นหรือการเป็นคณะกรรมการนักเรียนด้านความปลอดภัย นักเรียนบางคนเสนอให้มีชมรมหรือกลุ่มที่ทำหน้าที่เป็น “เพื่อนที่ปรึกษา” หรือ “ยูวอสาป้องกันภัย” ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีบทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคมภายในโรงเรียน

4. บทบาทของผู้ปกครอง ผู้ปกครองเป็นเครือข่ายสำคัญในการดูแลบุตรหลานทั้งในและนอกสถานศึกษา การมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองจะช่วยเสริมสร้างความปลอดภัยได้อย่างรอบด้าน ผู้ปกครองรายหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนในเครือข่ายผู้ปกครอง ให้สัมภาษณ์ว่า “เราเองก็อยากรู้ว่าที่โรงเรียนดูแลความปลอดภัยลูกเราอย่างไร จะได้ช่วยกันดูแลต่อที่บ้าน โดยเฉพาะเรื่องโทรศัพท์หรือเพื่อนที่ลู่กบ”

จากการสนทนากลุ่มในหมู่ผู้ปกครอง พบว่า มีแนวทางการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรม Open House การประชุมผู้ปกครอง และการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองหลายคนเห็นพ้องว่าการแจ้งข้อมูลที่อาจกระทบต่อความปลอดภัย เช่น ปัญหาสุขภาพจิต หรือพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงของบุตรหลาน เป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องมีความเข้าใจและร่วมมือกับโรงเรียนในการติดตามช่วยเหลือ

อภิปรายผลการวิจัย

1) สภาพปัจจุบันในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาของสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ได้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงการจัดเวทีประชุมและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 นำมาใช้ส่งผลต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ริเริ่มจัดการความปลอดภัยผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวทีประชุมและกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับได้แสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการสื่อสารข้อมูลและรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างเป็นระบบผลจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ ทำให้เกิดการเพิ่มความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องความปลอดภัยของทุกฝ่ายในโรงเรียนอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งส่งผลให้จำนวนอุบัติเหตุและเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และยังช่วยสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความปลอดภัยและความไว้วางใจภายในชุมชนโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับ Brown et al. (2018) ที่เสนอแนวคิดว่าการจัดตั้งกลไกการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้มีความต่อเนื่องและครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงส่วนผลกระทบของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองส่งผลให้เกิดความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องความปลอดภัย ลดจำนวนอุบัติเหตุ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson & Johnson (2019) และ Smith (2020) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือและการแก้ไขข้อขัดแย้งในโรงเรียน กล่าวว่าการร่วมมือและการสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญของความปลอดภัยในโรงเรียน ดังนั้น การส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมควรมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการสื่อสารและความร่วมมือในชุมชนโรงเรียนอย่างยั่งยืนสำหรับแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าควรมีการพัฒนากลไกคณะกรรมการความปลอดภัยที่ครอบคลุมและมีตัวแทนจากทุกฝ่าย พัฒนาช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมฝึกอบรมและสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ และวางระบบติดตามประเมินผลเพื่อปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

2) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน

และผู้ปกครอง ซึ่งมีประเด็นสำคัญในการจำแนกบทบาทได้เป็น 4 ประเด็นหลัก ดังนี้ 1) บทบาทของผู้บริหาร การเป็นผู้นำเชิงนโยบายและวัฒนธรรมองค์กรด้านความปลอดภัย ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ด้านความปลอดภัย และจัดทำนโยบายที่ครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ ความปลอดภัยทางกายภาพ จิตใจ ไซเบอร์ และภัยพิบัติมีการสื่อสารนโยบายอย่างทั่วถึงไปยังครู นักเรียน และผู้ปกครอง และผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบในการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัย 2) บทบาทของครู การบูรณาการความปลอดภัยในการจัดการเรียนรู้และการเฝ้าระวังพฤติกรรม ครูบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยในรายวิชาต่าง ๆ เช่น การใช้สื่อออนไลน์อย่างปลอดภัย การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสังเกตและรายงานพฤติกรรมเสี่ยง เช่น การถูกรังแก การใช้สารเสพติด สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียนเพื่อเปิดโอกาสในการสื่อสาร 3) บทบาทนักเรียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในระบบความปลอดภัยของโรงเรียน นักเรียนเสนอให้มีเวทีหรือช่องทางแสดงความคิดเห็น คณะกรรมการนักเรียนด้านความปลอดภัย มีการจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มแกนนำนักเรียนเพื่อรณรงค์หรือให้คำปรึกษาเพื่อน นักเรียนต้องได้รับการส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของในระบบความปลอดภัย 4) บทบาทผู้ปกครอง การเสริมพลังครอบครัวเป็นภาคีความร่วมมือด้านความปลอดภัย ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครอง กิจกรรม Open House เข้าร่วมในเครือข่ายความปลอดภัยหรือคณะกรรมการสถานศึกษา แจ้งข้อมูลพฤติกรรมหรือปัญหาของบุตรหลานที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยในโรงเรียน ดังนั้นการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายและมาตรการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามแนวคิดของ Robbins & Judge (2017) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Peerachaiphawong. (2024) ที่เน้นว่าการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษาส่งผลต่อรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงกลยุทธ์ของ Brown et al. (2018) และแนวคิดการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของ Schein (2010) ที่เน้นการสร้างวัฒนธรรมร่วมและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะ 4 กลุ่มหลักที่กล่าวมาข้างต้นนั้น แต่ละกลุ่มมีบทบาทและความสำคัญที่แตกต่างกันล้วนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จการสร้างกลไกที่ส่งเสริมการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการตัดสินใจร่วมกัน ทั้งนี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีระบบติดตามและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะส่งเสริมความปลอดภัยได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการยึดนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สนับสนุนการบริหารที่มีส่วนร่วมและความปลอดภัยในสถานศึกษา ดังนั้น โรงเรียนควรเน้นการพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทเฉพาะ เพื่อให้การส่งเสริมความปลอดภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

สรุปองค์ความรู้

การวิจัยในครั้งนี้ได้องค์ความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ประการ คือ

1. สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ได้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ผ่าน

การจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงการจัดเวทีประชุมและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 นำมาใช้ ส่งผลดีต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ริเริ่มจัดการความปลอดภัยผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวทีประชุมและกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับได้แสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการสื่อสารข้อมูลและรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ

2. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 การสร้างสถานศึกษาที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งแต่ละกลุ่มมีบทบาทและความสำคัญที่แตกต่างกัน แต่ล้วนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จการสร้างกลไกที่ส่งเสริมการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการตัดสินใจร่วมกัน จะนำไปสู่สถานศึกษาที่ปลอดภัย สามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

หมายเหตุ:
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยแต่ละกลุ่มมีบทบาทและความสำคัญที่แตกต่างกัน แต่ล้วนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จในการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

1) หน่วยงานระดับนโยบาย สามารถนำผลของการวิจัยแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปใช้กำหนดนโยบายซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบาย “สถานศึกษาปลอดภัย” ของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนอย่างปลอดภัย และมีความสุข ทั้งระบบ

2) ควรนำไปศึกษาค้นคว้าโรงเรียนที่มีบริบทและขนาดแตกต่างกัน โดยใช้การศึกษาพหุกรณีของแต่ละสถานศึกษา ว่าผลการวิจัย มีประโยชน์เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร

3) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ เป็นขยายผลการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่ หากบริบทใกล้เคียงจะสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้

เอกสารอ้างอิง

Aldridge, J. M., & McChesney, K. (2021). Community-school partnerships: Enhancing school safety through collaboration. *Educational Management Administration & Leadership, 49*(3), 402–418.

Bangkok Secondary Education Service Area Office 2. (2023). *Report on School Safety Policy*. Bangkok Secondary Education Service Area Office 2. (in Thai)

Bradshaw, C. P., Pas, E. T., & Debnam, K. J. (2021). Promoting school safety with Positive Behavioral Interventions and Supports (PBIS): A meta-analysis. *School Psychology Review, 50*(1), 13–26.

Brown, K., Williams, T., & Allen, M. (2018). Strategic participative management in education: Practices and outcomes. *Journal of Educational Administration, 56*(4), 502–521.

Bush, T., & Middlewood, D. (2021). *Leading and managing people in education* (3rd ed.). SAGE Publications.

Cornell, D., & Mayer, M. J. (2020). School safety: Research and practice. *Educational Psychologist, 55*(2), 71–88.

Graham, D., & White, L. (2020). Collaborative safety management model: A framework for sustainable safety in schools. *Journal of Safety Education, 12*(3), 223–240.

Harris, A., & Jones, M. (2020). Distributed leadership and school improvement: A developing agenda. *Educational Management Administration & Leadership, 48*(1), 35–49.

Jimerson, S. R., Renshaw, T. L., & Brock, S. E. (2019). Multi-Tiered Systems of Support: A framework for school safety. *School Psychology Quarterly, 34*(3), 301–315.

- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2019). Cooperation and conflict resolution in schools. *Interpersonal Relations and Education, 45*(2), 88–104.
- Krueger, R. A., & Casey, M. A. (2015). *Focus groups: A practical guide for applied research* (5th ed.). SAGE Publications.
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2019). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management, 39*(1), 1–18.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. SAGE Publications.
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldaña, J. (2020). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook* (4th ed.). SAGE Publications.
- Ministry of Education. (2022). *Education Development Policy and Priorities for 2022*. Office of the Minister. (in Thai)
- Nittha Peerachaphawong. (2024). A Model for Managing Excellence in Safe Educational Institutions under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area Office 2. *Roi Kaen Sara Journal, 9*(7), 785–801. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Guidelines for Promoting Safety in Educational Institutions*. OBEC. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *National Strategy 2018 – 2027 (Abridged Version)*. Office of the National Economic and Social Development Council. (in Thai)
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative research and evaluation methods* (4th ed.). SAGE Publications.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2017). *Organizational behavior* (17th ed.). Pearson.
- Schein, E. H. (2010). *Organizational culture and leadership* (4th ed.). Jossey-Bass.
- Seidman, I. (2019). *Interviewing as qualitative research: A guide for researchers in education and the social sciences* (5th ed.). Teachers College Press.
- Smith, J. A. (2020). The role of school-community communication in safety policy. *Journal of Educational Policy and Leadership, 37*(2), 122–137.
- Spillane, J. P. (2006). *Distributed leadership*. Jossey-Bass.
- Suchart Prasitratanasin. (2021). The Situation of Safety in Thai Educational Institutions. *Journal of Educational Research, 27*(1), 45–59. (in Thai)
- Ttofi, M. M., & Farrington, D. P. (2011). Effectiveness of school-based programs to reduce bullying: A systematic and meta-analytic review. *Journal of Experimental Criminology, 7*(1), 27–56.

-
- Wirat Wiratchai. (2020). Participatory Management in Basic Education Institutions. *Journal of Educational Administration*, 10(2), 34–49. (in Thai)
- World Economic Forum. (2020). *Schools of the Future: Defining new models of education for the Fourth Industrial Revolution*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/>
- Yukl, G., & Gardner, W. (2020). *Leadership in organizations* (9th ed.). Pearson.